

# Privat livförsäkring i Skandia Liv

Förköpsinformation



**skandia :**

# Privat livförsäkring i Skandia Liv

Den här broschyren ger en allmän beskrivning av pensions- och kapitalförsäkringar för det som händer i livet och för framtiden. Vi erbjuder moderna försäkringslösningar och denna broschyr ger dig en allmän information om Skandia Livs försäkringsprodukter. Vi går inte in på särskilda försäkringar eller avtal. Sist i broschyren finns en ordlista om du vill ha ytterligare förklaringar på ord och begrepp.

## En livförsäkring för det som händer i livet

Din familjesituation och ekonomi bestämmer hur din livförsäkring ska utformas. När du väljer livförsäkring ska du tänka på det skydd och det sparande du kanske redan har. Det kan vara en allmän försäkring eller en försäkring genom ditt arbete. Olika försäkringar fyller olika behov. Vissa försäkringar har mer betoning på sparande och andra mer på risk. Du kan välja en livförsäkring som bygger ditt privata sparande, eller en som ger din familj ekonomisk trygghet om du skulle avlida. Ta hjälp av din försäkringsrådgivare när du ska bedöma ditt försäkringsbehov och bestämma vilken livförsäkring som bäst uppfyller det.

## Livförsäkring i Skandia Liv

Tillväxten av försäkringskapitalet ska vara långsiktig, god och säker. För att ge dig långsiktig och jämn tillväxt på försäkringskapitalet jämnar vi ut räntan över tiden.

Skandia Liv är ett ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av försäkringstagarna. Överskott och underskott i verksamheten fördelas på försäkringarna.

## Det är enkelt

Att teckna en livförsäkring i Skandia Liv innebär att du får tillgång till våra försäkringslösningar, kompetensen hos våra försäkringsrådgivare och vår globala förvaltning. Att spara hos oss är enkelt och kräver inga specialkunskaper.

Skandia Livs mål är att vår kapitalförvaltning ska ge avkastning i toppklass genom långsiktiga strategiska analyser och en aktiv kapitalförvaltning. Vi placerar i räntebärande värdepapper, aktier och fastigheter.



# Bra att veta, innan du väljer försäkring

## Försäkringsavtalet

När du tecknar privat livförsäkring i Skandia Liv sluts ett avtal mellan dig och Skandia Liv. Du är försäkringstagare och Skandia Liv är försäkringsgivare. Försäkringsavtalet reglerar när och hur utbetalning från försäkringen ska ske, liksom din inbetalning till Skandia Liv. Det belopp Skandia Liv ska betala ut enligt avtalet kallas försäkringsbelopp och det du ska betala in kallas premie. I avtalet bestämmer du vem som ska vara förmånstagare till din livförsäkring, alltså vem som ska få utbetalningen om du avlider. Om du har en kapitalförsäkring kan förmånstagare få utbetalningar även under din livstid.

## När din livförsäkring börjar gälla

Försäkringen börjar gälla dagen efter den dag du ansökte om försäkringen. För vissa försäkringar måste första premien vara betald för att försäkringen ska gälla. För flera försäkringar krävs en godkänd hälsoprövning för att de ska kunna beviljas. Det är handlingar som blir en del av din ansökan. Om hälsoprövningen leder till att din försäkring beviljas, men till en högre premie, börjar Skandia Livs ansvar först efter att vi meddelat dig om den högre premien, och du accepterat den.

## Ditt sparandes bundenhet och rätten till återköp

Försäkringskapitalet kan vara bundet. Det betyder främst att rätt till återköp saknas eller är begränsad. Helt återköp betyder att försäkringsavtalet bryts i förtid och att Skandia Liv då betalar ut försäkringskapitalet. Ett återköp kan även gälla en del av försäkringen. Då talar vi om ett begränsat återköp och i detta fall betalar Skandia Liv ut en del av försäkringskapitalet, medan resten av försäkringen kvarstår.

Pensionsförsäkringar kan på grund av skattebestämmelser bara användas till pensionsutbetalning och kan vanligen inte återköpas. För flytt av din pensionsförsäkring, se separat avsnitt om detta. Kapitalförsäkringar kan i vissa fall återköpas fullt ut medan rätten till återköp för andra kapitalförsäkringar saknas eller är begränsad. Både vid helt och begränsat återköp kan försäkringskapitalet påverkas av en avgift. Utöver återköpsavgifter kan Skandia Liv, då den kollektiva konsolideringsgraden är låg, tillämpa en marknadsvärdesjustering av försäkringskapitalet som motsvarar underkonsolideringen. Vid eventuellt beslut om sänkning av försäkringskapitalen (reallokering), kommer nivån för marknadsvärdesjusteringen att anpassas så att den motsvarar procentsiffran för sänkningen. Denna procentsats gäller då till och med att sänkningen av försäkringskapitalen har genomförts. Reglerna för att få rättvisa försäkringskapital vid flytt och återköp kan ändras under försäkringstiden.

## Inskränkningar i giltigheten

Försäkringen gäller inte alltid för dödsfall som inträffat vid vistelse i område med krig eller krigsliknande politiska oroligheter. Den gäller inte heller för dödsfall som inträffar när du ägnar dig åt särskilt riskfylld verksamhet. Som särskilt riskfylld verksamhet räknas bland annat viss motorsport, militär flygning, viss dykning, bergsklättring, kampsport och professionell idrott.

# Närmare om de olika livförsäkringsprodukterna

## 1

Du kan välja en **försäkring med avtalad premiebetalningstid och avtalad premie**. Beroende på produkt bestäms då försäkringsbeloppet på något av följande sätt.

**A.** Garanterat försäkringsbelopp bestäms när försäkringen tecknas och grundas på samtliga framtida premier. De beräkningsantaganden som Skandia Liv tillämpar när försäkringen tecknas står fast hela din premiebetalningstid. De beräkningar som görs grundar sig på antaganden om ränta och hur stor andel av premien som ligger till grund för garantin, dödlighet, driftskostnader samt skatt.

**B.** Garanterat försäkringsbelopp byggs upp av inbetalda premier. Det beräknas utifrån de antaganden om ränta och hur stor andel av premien som ligger till grund för garantin, dödlighet, driftskostnader samt skatt som gäller vid varje betalningstillfälle.

## 2

För en **försäkring med engångspremie** gäller att garanterat försäkringsbelopp beräknas utifrån de antaganden om ränta och hur stor andel av premien som ligger till grund för garantin, dödlighet, driftskostnader samt skatt som gäller för försäkringen vid betalningstillfället. Om du tecknar en pensions- och livränteförsäkring där utbetalningen ska börja direkt, är en engångspremie det enda möjliga betalningssättet.



# Livförsäkringsformerna och fördelar de kan ge

## Kapital- och pensionsförsäkring

Privat livförsäkring delas in i kapitalförsäkring och pensionsförsäkring. De skiljer sig åt i framför allt skattehänseende. För kapitalförsäkring gäller att premien inte är avdragsgill i inkomstdeklarationen och att utfallande belopp inte inkomstbeskattas. För pensionsförsäkring är premien avdragsgill inom vissa ramar och det belopp som betalas ut inkomstbeskattas i sin helhet. Den så kallade avkastningsskatten är också olika (se beskrivningen längre fram om försäkringskapitalet). Till en kapitalförsäkring får du välja vem du vill som förmånstagare, det vill säga den som kan ta emot utfallande belopp från försäkringen. Det kan också gälla vid utbetalning under din livstid. Till pensionsförsäkring och utbetalning efter din död kan du välja dels nuvarande eller tidigare make/registrerad partner/sambo och dels barn (men ej barns bröstarvinge) till dig eller någon av nämnda personer. Även styvbarn och fosterbarn är tillåtna som förmånstagare. Om förmånstagare saknas kan ingen utbetalning göras.

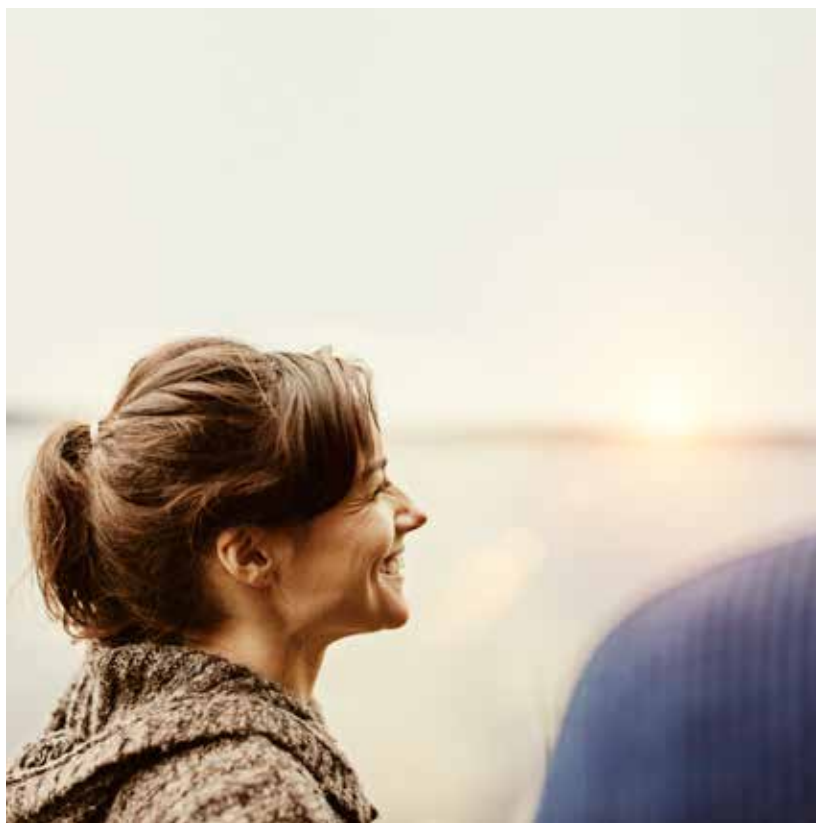
## Pensionsförsäkring

### Ålderspension

En ålderspension är en försäkring som gäller under ditt liv och betalas därför bara ut om du lever. Pensionen kan betalas ut så länge du lever eller vara tidsbegränsad. Lägsta pensionsålder är 55 år och kortaste utbetalningstid är normalt 5 år. När du avlider upphör ålderspensionen och det sparande som finns i försäkringen faller då bort. Ålderspension kan tecknas med avtalad premiebetalningstid och avtalad premie. Det kan då ge dig rätt till premiefrielse, indexerad premie, höjningsrätt och komplettering med efterlevandepension. Du kan även teckna ålderspension med engångspremie. Vill du att pensionsutbetalningen ska börja genast, vilket förutsätter att du är minst 55 år, är engångspremie enda betalningsmöjlighet.

### Efterlevandepension

En efterlevandepension är en försäkring som betalas ut efter din död till insatt förmånstagare. En eller flera personer kan vara medförsäkrade. Försäkringen kan bara



betalas ut om någon av de medförsäkrade lever och förmånstagare finns. Medförsäkrad och förmånstagare kan vara samma person och det kan vara make, sambo och barn, men inte barns bröstarvinge. Pensionen kan räcka livet ut eller vara tidsbegränsad. Om försäkringen ska betalas ut endast om du avlider före en viss dag och du fortfarande lever denna dag, så upphör försäkringen utan utbetalning och det värde försäkringen har vid denna tidpunkt faller bort. Efterlevandepension kan tecknas med avtalad premiebetalningstid och avtalad premie. Det kan då ge dig rätt till premiefrielse och indexerad premie. Efterlevandepension kan också tecknas med engångspremie.

### **Ålderspension och efterlevandepension**

En kombinerad ålders- och efterlevandepension är en försäkring som kan betalas ut både under din livstid och efter din död. Den kan gälla dig så länge du lever, och efter din död, för en eller flera medförsäkrade. Utbetalning efter din död förutsätter att någon av dina medförsäkrade lever och att förmånstagare finns. Medförsäkrade och förmånstagare kan vara make, sambo och barn, men inte barns bröstarvinge. Försäkringen kan tecknas med avtalad premiebetalningstid och avtalad premie. Det kan då ge dig rätt till premiefrielse, indexerad premie och höjningsrätt. Försäkringen kan även tecknas med engångspremie. Vill du att pensionsutbetalningen ska börja genast, vilket förutsätter att du är minst 55 år, är engångspremie enda betalningsmöjligheten.

### **Kapitalförsäkring**

#### **Försäkring med utbetalning vid avtalad tidpunkt eller vid dödsfall.**

Kortast försäkringstid är 15 år. Försäkringen kan tecknas med avtalad premiebetalningstid och avtalad premie. Det kan då ge dig rätt till premiefrielse och indexerad premie. Försäkringen kan också tecknas med engångspremie.

#### **När betalas försäkringen ut?**

Försäkringen betalas ut vid din död, oavsett när dödsfallet inträffar, men kortast försäkringstid är 15 år.

#### **Ålderslivränta**

Försäkringen betalas bara ut under din livstid. Livräntan kan räcka livet ut eller vara tidsbegränsad. Om utbetalningarna från din livränteförsäkring ska börja direkt är kortaste tillåtna utbetalningstid 15 år. I andra fall kan kortaste tillåtna utbetalningstid vara 5 år. Total försäkringstid måste dock alltid vara minst 15 år. När du avlider upphör livräntan och det sparande som finns i försäkringen faller bort. Försäkringen kan tecknas med avtalad premiebetalningstid och avtalad premie. Det kan då ge dig rätt till premiefrielse och indexerad premie. Du kan också välja att teckna försäkringen med engångspremie. Vill du att din livränteutbetalning ska

börja genast är engångspremie enda betalningsmöjligheten.

#### **Ålders- och efterlevandelivränta**

Försäkringen kan gälla dig och en namngiven medförsäkrad eller en grupp av medförsäkrade bestående av den försäkrades make, avkomlingar och makes avkomlingar, samt den försäkrades föräldrar, syskon och syskonbarn. Med make jämställs sambo. Efter den försäkrades död kan nya medförsäkrade inte tillkomma. Försäkringen kan betalas ut både under din livstid och efter din död. Utbetalning under din livstid kan räcka livet ut eller vara tidsbegränsad. Om utbetalningarna från din livränteförsäkring ska börja direkt är kortaste tillåtna utbetalningstid 15 år. I andra fall är kortaste tillåtna utbetalningstid normalt 5 år. Total försäkringstid måste dock alltid vara minst 15 år. Utbetalning under din livstid sker med ett avtalat försäkringsbelopp.

Utbetalning efter din död förutsätter att någon av dina medförsäkrade lever. Vid flera medförsäkrade är utbetalningarna efter din död alltid tidsbegränsade, men vid en namngiven medförsäkrad kan utbetalningarna ske så länge den medförsäkrade lever.

Utbetalning efter din död kan ske med ett avtalat försäkringsbelopp, samma som betalas ut under din livstid, eller med ett belopp som baseras på försäkringens värde vid dödsfallet, s.k. återbetalningsskydd.

Försäkringen kan tecknas med avtalad premiebetalningstid, och avtalad premie. Det kan då ge dig rätt till premiefrielse och indexerad premie. Den kan också tecknas med engångspremie. Om du vill att din livränteutbetalning ska börja genast, är engångspremie enda betalningsmöjligheten.

# Särskilda fördelar din livförsäkring kan ge

## Rätt till premiefrielse vid nedsatt arbetsförmåga

Det här är en tilläggsförsäkring som innebär att Skandia Liv betalar din avtalade premie om du skulle bli långvarigt sjuk eller skadad och inte kan arbeta som tidigare. Försäkringen förutsätter att du vid tecknandet är högst 60 år och att premiebetalningstiden är minst 5 år. Du betalar en tilläggspremie för rätten till premiefrielse.

## Pensionsförsäkring

Om du får nedsatt arbetsförmåga till minst femtio procent på grund av sjukdom eller olycksfall i längre tid än tre månader betalar Skandia Liv din fortsatta premie. Men först efter dessa tre månader. Hur mycket av din premie Skandia Liv betalar kommer att vara beroende av graden på din nedsatta arbetsförmåga. Skyddet gäller längst till 65 år. Denna fördel kan du endast få genom en försäkring med avtalad premiebetalningstid och avtalad premie.

## Kapitalförsäkring

Om du får nedsatt arbetsförmåga till minst femtio procent på grund av sjukdom eller olycksfall och får sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalken, betalar Skandia Liv din fortsatta premie. Hur mycket av din premie Skandia Liv kommer att betala beror av graden på din nedsatta arbetsförmåga. Skyddet gäller längst till 65 år. Denna fördel kan du endast få genom en försäkring med avtalad premiebetalningstid och avtalad premie. Rätten omfattar premier på sammanlagt högst ett prisbasbelopp för alla dina kapitalförsäkringar i Skandia Liv.

## Indexerad premie

Både pensions- och kapitalförsäkring kan tecknas med indexerad premie, men bara tillsammans med försäkring som har avtalad premie och premiebetalningstid. Indexerad premie förutsätter att du är högst 60 år vid tecknandet av försäkringen och att premiebetalningstiden är minst 5 år. Varje år höjs premien vid försäkringens förfalldag med samma procentsats som prisbasbeloppet höjs. Fördelen är att försäkringsbeloppet ökar gradvis och i viss mån följer ditt ökade försäkringsbehov utan ny hälsoprövning. Indexering pågår längst till 64 år.

## Rätt att höja försäkringsbeloppet

Du har rätt att höja försäkringsbeloppet i viss omfattning varje år upp till 60 år utan ny hälsoprövning. Höjningen får ske med högst tio procent årligen. Du har även rätt att höja försäkringsbeloppet om du gifter dig, blir sambo eller får barn innan du är 60 år. Vid sådan familjehändelse får en höjning av försäkringsbeloppet ske med högst 30 procent. Du kan bara få höjningsrätt genom en pensionsförsäkring med avtalad premie, och under förutsättning att det finns utrymme för avdrag (vad som är avtalad premie framgår av punkt 1 i avsnittet tidigare om de olika livförsäkringsprodukterna).

## Komplettering med efterlevandeskydd utan hälsoprövning

Om du gifter dig, blir sambo eller får barn före 60 år, kan försäkringen kompletteras med en efterlevandepension som är lika stor som ålderspensionen. Det är en fördel du kan få genom en ålderspensionsförsäkring med avtalad premiebetalningstid och avtalad premie.



# Pensionssparande med flytträtt

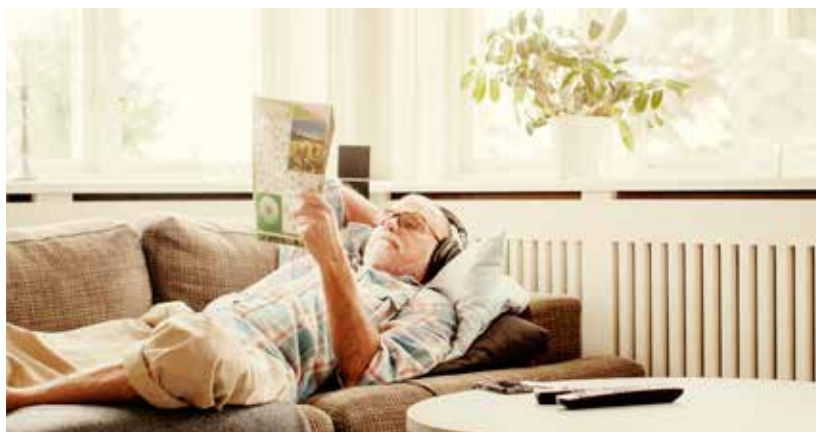
## Flytt av pensionsförsäkring

Det går att flytta försäkringskapital till Skandia Liv från ett annat försäkringsbolag under förutsättning att försäkringen omfattas av flytträtt. För alla nya pensionsförsäkringsavtal i Skandia Liv är det möjligt att ansöka om att flytta över kapitalet till ett annat försäkringsbolag, om det kan göras med hänsyn till försäkringens utformning. Under de fem första utbetalningsåren är det inte möjligt att flytta försäkringskapitalet. Både försäkringstagaren och den försäkrade måste ge sitt godkännande innan en flytt kan genomföras. Flytt kan bara göras av hela försäkringskapitalet till en ny pensionsförsäkring med samma försäkrad som tidigare. Viktigt att tänka på är att man inte kan flytta över själva försäkringslösningen utan endast kapitalet. För vissa försäkringar krävs hälsoprövning.

Om ett riskskydd tecknats utöver själva sparandet kan det gå förlorat vid en flytt. Det aktuella försäkringskapitalet kan också påverkas av de avgifter som gäller när utflyttning sker. Skandia Liv kan dessutom, då den kollektiva konsolideringsgraden är låg, tillämpa en marknadsvärdesjustering av försäkringskapitalet som motsvarar underkonsolideringen, det vill säga när Skandia Livs tillgångar är lägre än värdet av kundernas samlade försäkringskapital. Reglerna för att rättvist bestämma det kapital som får flyttas kan ändras under försäkringstiden. Tillämpningen ska vara rättvis både för de som flyttar och för de som är kvar hela försäkringstiden.

## Kostnader vid flytt

Vid flytt av försäkringskapitalet tas avgifter ut och kapitaljusteringar görs enligt regler som gäller vid den tidpunkt då flyttning sker. Exakt hur mycket det kostar att flytta beror bland annat på hur länge du haft försäkringen.



## Flytt av privat pensionssparande från annat bolag till Skandia Liv

Om du ges flytträtt avseende din pensionsförsäkring hos annan försäkringsgivare kan du ansöka om att flytta detta pensionssparande till en pensionsförsäkring i Skandia Liv. Garanterat försäkringsbelopp beräknas för en del av överfört försäkringskapital med den fördelningen som Skandia Liv bestämmer.

När det gäller försäkringsform har du en rad valmöjligheter. Beroende av din livssituation kan du flytta ditt pensionssparande till en försäkring med eller utan skydd för din familj. Du kan välja att spara vidare i försäkringen om du så önskar, antingen regelbundet eller genom extrainsättningar vid valfri tidpunkt. Om du senare vill avsluta din nya pensionsförsäkring i Skandia Liv och flytta försäkringskapitalet till en annan pensionsförsäkring har du rätt att ansöka om detta, i vissa fall mot hälsoprövning. Skandia Liv tar ut avgifter för flytten beroende bland annat av hur länge försäkringen har varit gällande.

# Livförsäkringsformer för olika livssituationer

Är du ensamstående kan du bygga upp en kompletterande ålderspension för att skapa den levnadsstandard du vill ha som pensionär. Då är det lämpligt att spara i en pensionsförsäkring med ålderspension. Du kan också långsiktigt bygga upp ett kapital för att använda till att köpa bostad eller något annat. Då är en kapitalförsäkring med utbetalning vid viss avtalad tidpunkt en bra försäkring för dig. Om du skulle avlida före denna dag sker utbetalning från en sådan kapitalförsäkring till valfri förmånstagare eller om förmånstagare saknas till ditt dödsbo.

Har du familj ska du särskilt tänka på ditt dödsfalls-skydd och på att familjens inkomster är tillräckliga för att behålla en bra levnadsstandard, om du skulle avlida. Du ska vara säker på att dina efterlevande har pengar till lösen av lån och ett tillräckligt kapital att leva vidare på. Du ska också se över ditt sparande för att bygga en bra ålderspension, eller spara för en framtida bostad eller något annat. Du kan förena dödsfalls-skydd och sparande i samma försäkring. Bra försäkringsprodukter för dig är en pensionsförsäkring med ålderspension och efterlevandepension för make, sambo och barn, en kapitalförsäkring med utbetalning vid dödsfall före viss dag, en kapitalförsäkring som gäller livet ut och bygger upp ett sparande, eller en kapitalförsäkring med utbetalning vid viss avtalad tidpunkt eller vid dödsfall innan dess.

Om du är pensionär kan du tänka på att det aldrig är för sent att förbättra den framtida pensionen. Din rätt till avdrag för pensionsförsäkringspremie grundas inte bara på lön utan också på den pension som betalas ut. En bra försäkring för dig är en pensionsförsäkring med ålderspension eller ålders- och efterlevandepension.

Om din ekonomi eller familjebild förändras är det viktigt att försäkringen följer din nya livssituation. De flesta av Skandia Livs livförsäkringsformer tillåter ändringar. Det kan vara att fördela om avtalad premie under försäkringstiden, skjuta upp utbetalningen vid uppnådd utbetalningsålder, sänka din utbetalningsålder, förkorta eller förlänga utbetalningstiden och sänka eller höja premien. I vissa fall behövs en ny hälsoprövning för att ändra i försäkringen. Ändring genomförs alltid till Skandias gällande regelverk vid det tillfälle man vill ändra sin försäkring. Om försäkringen ändras kan försäkringskapitalet påverkas av en avgift.

Skandia Liv har rätt att använda de beräkningsantaganden som gäller vid ändringstidpunkten.

# Beräkning och betalning av premien

## Beräkning av premien

Premien beräknas efter antaganden om ränta och hur stor andel av premien som ligger till grund för garantin, dödlighet, driftskostnader samt skatt. Driftskostnader är kostnader för försäljning och administration. Skatt är den avkastningsskatt som Skandia Liv är skyldig att betala för försäkringen. Premie som ger rätt till premiefrielse vid långvarig arbetsförmåga beräknas framför allt efter antaganden om sjuklighet. Antaganden för premieberäkning finns införda i Skandia Livs försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniska beräkningsunderlag som måste finnas enligt försäkringsrörelselagen.

## Betalning av premie

Du kan betala premierna månadsvis antingen via automatisk överföring eller med inbetalningskort.

## Vad som händer om premiebetalningen avbryts i förtid

Om du avbryter premiebetalningen, kommer det avtalade försäkringsbeloppet att sättas ned.

Det nedsatta försäkringsbeloppet kallas fribrevsbelopp. Skandia Liv har rätt att vid ändring till fribrev sänka försäkringens värde med en avgift. Om försäkringen saknar värde när premiebetalningen avbryts, upphör försäkringen att gälla.



# Bra att veta om försäkringskapitalet

Det sparande som bildas i en privat livförsäkring kallas försäkringskapital. Med beteckningen försäkringskapital vill Skandia Liv betona att sparande i försäkring skiljer sig från annat kapital genom att det är beroende av en försäkrads liv. Försäkringskapitalet visar försäkringens totala värde och byggs upp av premieinbetalning, ränta och arvsvinster sedan kostnader för drift, riskskydd, utbetalningar och avkastnings-skatt dragits av.

## Om överskott och återbäring

Överskott i Skandia Livs rörelse kan uppkomma om utfallet vid förvaltningen av försäkringen blir gynnsammare än vad Skandia Liv räknar med när försäkringsbelopp och premier beräknas. Utfallet kan bli gynnsammare om den verkliga avkastningen på tillgångarna blir högre än beräknat, om de försäkrades livslängd avviker från det som antagits, om färre försäkrade än beräknat blir sjuka och inte utnyttjar sin premiebefrielseförsäkring, eller om kostnaderna för att driva verksamheten blir lägre än vad som antagits. Om det uppkommer ett överskott jämnas det ut över tiden och fördelas till de olika försäkringarna.

Överskotten fördelas preliminärt till varje försäkring efter hur stort bidrag denna lämnat till det totala uppkomna överskottet i Skandia Liv. Överskotten kan sjunka om Skandia Livs rörelse visar ett negativt resultat. Det innebär att Skandia Liv inte kan ge några utfästelser om överskott.

När det är dags för utbetalning fördelas eventuellt överskott på försäkringen som en höjning av försäkringsbeloppet. Höjningen är inte garanterad utan beloppet kan sänkas om Skandia Liv bedömer att försäkringskapitalet annars inte räcker till framtida utbetalningar. Utbetalningen kan dock aldrig bli lägre än det garanterade försäkringsbeloppet. Fördelningen av överskotten sker med en utjämning så att utbetalningen inte ska behöva sänkas vid mindre nedgångar i Skandia Livs rörelseresultat.

Skandia Liv har en konsolideringsfond som, efter beslut av bolagsstämman, kan användas för att täcka eventuella förluster i rörelsen. De medel som finns i fonden får enligt bolagsordningen också utnyttjas för återbäring till försäkringstagarna. Bolagsordningen får ändras men endast under förutsättning att de är förenliga med gällande försäkringsavtal.

## Om försäkringskapitalets utveckling

Försäkringskapitalet påverkas under ett år av följande poster:

Plusposter	Minusposter
Inbetald premie	Utbetalning från försäkringen
Ränta	Riskkostnad
Arvsvinst	Avgift för rätt till premiebefrielse
	Avgift för att täcka driftskostnader
	Avkastningsskatt

Så ser det ut så länge det inte inträffar något dödsfall. Om dödsfall inträffar, påverkas försäkringskapitalet direkt.



## Ränta

Räntan som Skandia Liv ger på försäkringskapitalet är beroende av den avkastning som bolaget får på tillgångarna och på de kostnader Skandia Liv har för förvaltningen. Avkastningen består av två delar, värdeförändring och direktavkastning.

## Arvsvinst

Antag att din försäkring är en ålderspension utan efterlevandeskydd. Eftersom en sådan försäkring upphör utan utbetalning om du avlider löper du risk att förlora försäkringskapitalet. Som kompensation för att du står för denna risk får din försäkring en arvsvinst. Den beräknas med hänsyn till riskens storlek och sannolikheten för dödsfall, vilken i sin tur beror på ålder.

## Riskkostnad

Antag att det vid din död ska betalas ut ett belopp som är större än försäkringskapitalet. Då betalar Skandia Liv skillnaden mellan dödsfallsbeloppet och försäkringskapitalet. För denna risk tar Skandia Liv ut en riskkostnad. Den beräknas med hänsyn till riskens storlek och sannolikheten för dödsfall, vilken i sin tur beror på ålder.

## Avgift för rätt till premiefrielse

Avgiften är för närvarande tre till fem procent av varje årspremie, beroende av karenstid.

## Avgift för att täcka Skandia Livs kostnader

Skandia Liv tar ut en avgift för att täcka kostnader för försäljning och administration av försäkringsavtal. Det kan ske dels genom ett procentuellt avdrag på premien, dels genom ett procentuellt avdrag på försäkringskapitalet och dels styckeavgift. Uppgift om beräknade avgifter på den livförsäkring som du är intresserad av kan du få genom offerter och produktblad, eller av din försäkringsrådgivare.

## Avkastningsskatt

Skandia Liv betalar årligen avkastningsskatt, d.v.s. en statlig skatt på en schablonmässigt beräknad avkastning på försäkringssparande. Kapitalet som beskattas (kapitalunderlaget) är försäkringsbolagets tillgångar vid årets ingång och utgörs i huvudsak av det kapital som vi förvaltar åt försäkringstagarna. Avkastningsskatt ska betalas oavsett om värdet på tillgångarna ökat eller minskat. För pensionsförsäkring multipliceras kapitalunderlaget vid årets ingång med den genomsnittliga statslåneräntan närmast föregående år. Det framräknade skatteunderlaget beskattas sedan med 15 procent.

För kapitalförsäkring multipliceras kapitalunderlaget vid årets ingång ökat med de premier som betalas in under

året med statslåneräntan per den 30 november närmast föregående år. De premier som betalats in under den första halvan av året räknas med till sitt hela värde, medan de premier som betalats in under den andra halvan av året bara ska räknas med till hälften. Det framräknade skatteunderlaget beskattas sedan med 30 procent.

Kostnaden för skatten fördelas på försäkringskapitalet i varje försäkring genom ett avdrag från återbäringsräntan. Hur skatten påverkar en enskild försäkring framgår av det årliga försäkringsbeskedet.

## Information

Under försäkringstiden kommer information om avtalet successivt att enbart finnas tillgänglig elektroniskt.

## Förvaltningen av ditt kapital

Att spara i Skandia Liv innebär att du själv inte behöver tänka på hur försäkringskapitalet förvaltas, utan detta sköts helt och hållet av de experter Skandia Liv anlitar.

Skandia Liv har renodlat sin roll som beställare av kapitalförvaltningstjänster. Principen är att vi väljer att förvalta tillgångar internt endast om vi bedömer att vi kan lyckas bättre än någon extern förvaltare. I huvudsak förvaltas tillgångarna externt. De förvaltare vi anlitar är alla specialister på sina områden, vilket är viktigt för att få så hög avkastning som möjligt. Det är dock Skandia Liv som sätter målen för förvaltningen och anger ramarna för förvaltarens risktaganden. Vi följer också hela tiden upp och utvärderar deras resultat.

Skandia Liv är ett ömsesidigt försäkringsbolag som ägs av försäkringstagarna. Överskott och underskott i verksamheten fördelas på försäkringarna.

## Så här förvaltar vi vår portfölj

Det är viktigt att sprida riskerna och inte lägga alla ägg i samma korg. Vi fördelar därför riskerna i vår portfölj mellan olika typer av värdepapper, i olika branscher och i olika länder. Det medför att vi får en god balans och kan uppfylla våra åtaganden.

När vi sätter samman vår portfölj är det främst två saker vi måste ta hänsyn till – garantin och kravet på avkastning.

## Garantin

Vi ska alltid kunna betala ut det vi garanterat. Vår portfölj måste därför innehålla mindre riskfyllda placeringar, vilket medför att en del av Skandia Livs tillgångar är placerade i räntebärande värdepapper.

## Kraven på avkastning

För att vi på lång sikt ska kunna ge en god avkastning till våra kunder måste vår portfölj innehålla inslag av risk. Vår goda solvens gör att vi kan ha en förhållandevis stor andel aktier, vilket är ett risktagande men också ger möjlighet till god avkastning.

Skandia Liv har en plan för hur risk ska hanteras och vi mäter kontinuerligt risknivån på portföljen. Om risken blir för hög i förhållande till den förväntade avkastningen, så disponerar vi genast om tillgångarna.

## Konsolideringspolicy

### Konsolideringspolicyens uppgift

När ett traditionellt livförsäkringsbolag som Skandia Liv fördelar överskottet till kunderna sker det normalt med en utjämning över tiden. Den kollektiva konsolideringsgraden är ett mått som mäter förhållandet mellan värdet av bolagets tillgångar och det samlade värdet av kundernas preliminärt fördelade försäkringskapital. Den kollektiva konsolideringsgraden bör varken bli för hög eller för låg. Konsolideringspolicyens uppgift är att ange hur stor den kollektiva konsolideringsgraden bör vara och vilka åtgärder som ska vidtas för att den ska hålla sig inom de angivna ramarna.

Skandia Livs kapitalavkastning är den faktor som har störst påverkan på konsolideringen. Det viktigaste verktyget för att reglera storleken på den kollektiva konsolideringsgraden är återbäringsräntan. Därför blir konsolideringspolicyen också en policy för hur vi bestämmer nivån på återbäringsräntan.

### Ramar för den kollektiva konsolideringen

Den kollektiva konsolideringsgraden bör ligga inom intervallet 95 procent till 115 procent. När den kommer utanför detta intervall vidtas åtgärder som gör att

den kollektiva konsolideringsgraden åter ligger inom intervallet. Detta för att snabbt få balans mellan värdet på tillgångarna och försäkringstagarnas totala försäkringskapital.

### Åtgärder för att anpassa den kollektiva konsolideringen

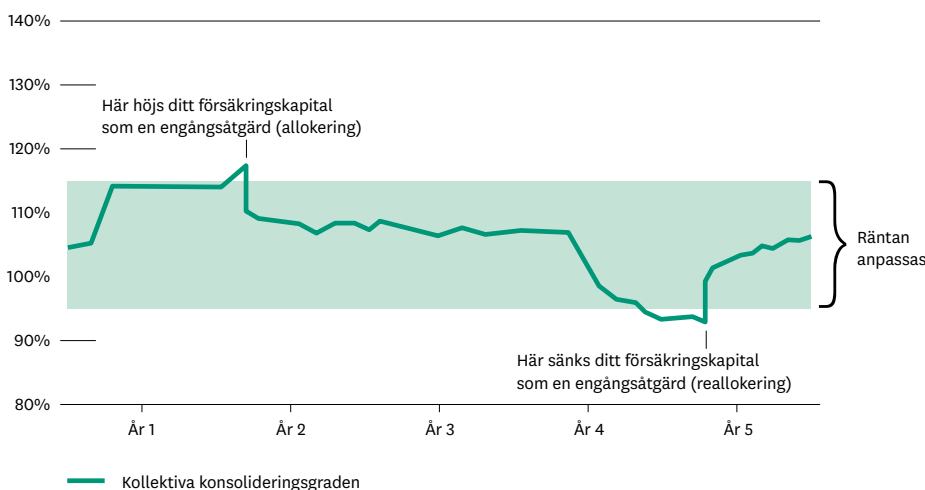
Genom att höja eller sänka återbäringsräntan, strävar Skandia Liv efter att hålla den kollektiva konsolideringsgraden inom intervallet. Om den kollektiva konsolideringsgraden ligger över 115 procent ska vi höja de individuella försäkringskapitalen som en engångsåtgärd (allokering). Om den ligger under 95 procent sänker vi de individuella försäkringskapitalen som en engångsåtgärd (reallokering). Om avvikelsen består ska en allokering respektive reallokering ske inom 12 månader räknat från tidpunkten då avvikelsen uppkom. Om avvikelsen är större än fem procentenheter ska allokering respektive reallokering genomföras snarast möjligt. Om den kollektiva konsolideringen är lägre än 100 procent i mer än 36 månader ska det också ske en reallokering upp till 105 procent.

### Ränta på försäkringskapitalet

Den vanliga återbäringsräntan bestäms utifrån det aktuella ränteläget och den aktuella kollektiva konsolideringsgraden. Den kollektiva konsolideringen mäter indirekt hur stor del av kapitalavkastningen som ännu inte fördelats till försäkringstagarna. Den över- respektive underkonsolideringen som finns fördelas via räntan med en utjämning över normalt tre år.

En extra försiktighetsåtgärd införs i tider då kapitalavkastningen varit negativ under en längre tid, det vill säga 12 månader. Då sänks räntan extra mycket. Motsvarande gäller då den kollektiva konsolideringsgraden överstiger 110 procent. Då höjs räntan extra mycket.

### Exempel på hur konsolideringspolicy fungerar



# Hur lagar och andra viktiga regler påverkar din försäkring

Livförsäkringar omges av regler och lagar som är viktiga att känna till.

## Tillämplig lag

För försäkringsavtalet tillämpas svensk rätt, om inte något annat anges i avtalet. Skandia Liv står under tillsyn av Finansinspektionen.

## Skatteregler som påverkar din pensionsförsäkring

När det gäller inkomstbeskattning får den premie du betalar dras av i självdeklarationen, inom vissa ramar. Du som har inkomst av tjänst, till exempel i form av lön, får för närvarande göra avdrag för premier upp till 1 800 kronor. Avdraget får dock inte överstiga din inkomst. För dig som saknar pensionsrätt i din anställning eller är egen företagare gäller särskilda avdragsregler. Utbetalad pension beskattas som inkomst av tjänst. Detta gäller även utbetalningar som sker efter din död till dina förmånstagare. Skattereglerna för pensionsförsäkring tillåter inte att en pensionsförsäkring används som säkerhet för lån.

## Skatteregler som påverkar din kapitalförsäkring

För din kapitalförsäkring gäller att du inte får göra avdrag för premien i självdeklarationen. Utbetalt belopp inkomstbeskattas inte.

## Överlåtelse av den privata försäkringen

En kapitalförsäkring kan som regel överlåtas till en annan person, antingen som gåva eller mot betalning. En privat pensionsförsäkring kan vanligen inte överlåtas, men i samband med bodelning är det tillåtet och även i vissa fall till arbetsgivare.

## Hur en skilsmässa påverkar din livförsäkring

Vid skilsmässa ska den del av makarnas egendom som är giftorättsgods fördelas mellan dem. I delningen ingår exempelvis makarnas privata livförsäkringar, kapitalförsäkringar såväl som pensionsförsäkringar. Under vissa omständigheter kan den del av en privat pensionsförsäkring som avser ålderspension helt eller delvis undantas från bodelning.

## Utmätning

En livförsäkring kan i vissa fall utmätas för försäkringstagarens skulder. Reglerna för utmätning av försäkring är beroende dels av försäkringens konstruktion, dels av premiebetalningen och dels av försäkringstagarens ekonomi i övrigt. Det är alltid kronofogden som avgör om en försäkring är utmätningssbar eller inte.

## Om du lämnat oriktiga uppgifter när försäkringen tecknades

Om försäkringsavtalet grundats på oriktiga uppgifter lämnade av dig som sökande kan Skandia Livs försäkringsansvar begränsas eller bortfalla helt. Om du lämnat felaktiga uppgifter är Skandia fritt från försäkringsansvar. Om du lämnat svikliga uppgifter i god tro står Skandia Liv med fullt försäkringsansvar. I alla andra fall av oriktiga uppgifter begränsas Skandia Livs ansvar till det försäkringsåtagande som skulle ha blivit följden om Skandia Liv känt till de riktiga uppgifterna.



# Personuppgiftslagen (PUL)

Personuppgifter som lämnas till Skandia som är personuppgiftsansvarig, kommer att behandlas av bolaget och andra bolag i Skandiakoncernen för att bolagen ska kunna fullgöra ingångna avtal eller skyldigheter som föreligger enligt lag eller andra författningar. Uppgifterna inhämtas normalt direkt från den registrerade men kan också komma att inhämtas från arbetsgivaren eller annan. Uppgifterna kan komma att uppdateras genom externa register, till exempel Spar.

Uppgifterna kan även komma att användas för marknadsanalyser, statistik och för att utvärdera tjänster och produkter. Vidare kan uppgifterna komma att användas för att informera om Skandiakoncernens tjänster och produkter med de begränsningar som följer av avtal. Personuppgifter kan för angivna ändamål komma att utlämnas till bolag i Skandiakoncernen och andra företag som bolag i Skandiakoncernen samarbetar med såväl inom som utom EU- och EES-området. Den som inte vill motta adresserade erbjudanden kan kontakta bolagets kundtjänst och begära så kallad reklamspärr.

Skandiakoncernen kommer vid behandlingen av personuppgifter att iakttäta stor försiktighet för att skydda den enskildes personliga integritet. Uppgifterna kommer

endast att göras tillgängliga för personer som behöver ha tillgång till uppgifterna för att kunna utföra sitt arbete för Skandiakoncernens räkning. Dessa personer kommer endast att få tillgång till uppgifterna i den utsträckning som behövs för att de ska kunna utföra sitt arbete. Bolaget kan komma att spela in eller på annat sätt dokumentera den enskildes kommunikation med bolaget.

Enligt personuppgiftslagen (1998:204) har varje registrerad rätt att få information om och rättelse av de personuppgifter som registrerats. Sådan begäran framställs skriftligen till Skandia, 106 55 Stockholm. Märk kuvertet ”Information om personuppgifter”.

## Lagar och regler

De lagregler som beskrivs i denna informationsbroschyr gäller vid tiden för tryckning. Observera att lagreglerna kan komma att ändras.



# Mer information om Skandia Liv

## I Skandia Livs årsredovisning får du veta mer

Ytterligare information om Skandia Livs totala kapitalplacering kan du få genom att läsa Skandia Livs årsredovisning. I denna finns även uppgifter om bolagets ekonomiska ställning.

## Skandia.se

För att få veta mer om Skandia Liv, våra försäkringsprodukter, vår förvaltning och finansiell rådgivning, kan du när som helst besöka skandia.se. Här kan du också ladda hem broschyrer, ansökningar och villkor.

## Övrig information

Kontakta Skandia Liv eller din försäkringsrådgivare om du har frågor om t.ex. kostnader och avgifter för den försäkring du är intresserad av.

## Om du ångrar dig

Är du inte nöjd med ditt köp av försäkring har du rätt att ångra dig. Om du meddelar Skandia Liv inom 30 dagar från det du fått försäkringsbrevet kan avtalet avslutas omedelbart och du får tillbaka inbetald premie. Om du vill utnyttja din ångerrätt, kontakta Skandia kundservice på 0771-55 55 00 eller skriv till Skandia Liv. Adresser finner du i dina försäkringshandlingar.

Ångerrätten gäller inte vid flytt av pensionskapital.

## Om du inte är nöjd

Vi vill att du som kund i Skandia ska känna dig nöjd. Som kundstyrt bolag är det viktigt för oss att vara transparenta och ha en öppen dialog med dig som kund. Ibland tycker vi olika och då vill vi gärna att du hör av dig till oss med dina synpunkter.

Vid klagomål ska du i första hand alltid kontakta den person som utfört ditt ärende för att få ytterligare förklaring och reda ut eventuella missförstånd. Om du inte vet vem du ska vända dig till kan du alltid kontakta vår kundservice som ser till att du får hjälp. Klagomålsansvarig inom Skandia har till uppgift att se till att klagomålen blir omhändertagna.

Om du inte är nöjd med det beslut du fått i ditt klagomål kan du vända dig till Skandias Kundombudsman. På din begäran kan Kundombudsmannen ompröva alla typer av ärenden och skador och granska både handläggningen och beslutet i olika frågor. Klagomål gällande den medicinska riskbedömningen hanteras däremot inte.

Du kan också få allmänna upplysningar och vägledning i försäkringsfrågor av Konsumenternas Försäkringsbyrå eller av konsumentvägledaren i din kommun. En tvist

som gäller försäkring kan prövas av Allmänna reklamationsnämnden och om det handlar om försäkringsmedicinska frågor, av Personförsäkringsnämnden. Du kan också få en tvist prövad av allmän domstol. Har du rättsskyddsförsäkring, vilket ofta ingår i hemförsäkringen, kan den försäkringen ofta ersätta dina advokatkostnader.

## Skandias Kundombudsman

Postadress: 106 55 Stockholm  
Telefon vxl: 08-788 10 00  
Mejl: kundombudsmannen@skandia.se

## Skandias huvudkontor

Postadress: 106 55 Stockholm  
Telefon: 08-788 10 00  
skandia.se

## Skandia kundservice

Telefon: 0771-55 55 00

**Du kan också få rådgivning genom:**

## Konsumenternas Försäkringsbyrå

Besöksadress: Karlavägen 108  
Postadress: Box 24215,  
104 51 Stockholm  
Telefon: 0200-22 58 00  
www.konsumenternas.se

## Svensk Försäkrings Nämnder

Personförsäkringsnämnden  
Besöksadress: Karlavägen 100  
Postadress: Box 24067,  
104 50 Stockholm  
Telefon: 08-522 787 20

# Ordlista

## Bröstarvinge

Bröstarvinge är en avlidens avkomling, barn, barnbarn etc.

## Efterlevandepension

Efterlevandepension är en pensionsförsäkring som betalas ut efter den försäkrades död om och längst så länge någon av de medförsäkrade fortfarande lever och om det finns förmånstagare.

## Förmånstagare

Förmånstagare är den eller de personer du väljer att försäkringsbeloppet ska betalas ut till. För en kapitalförsäkring får du välja vem du vill som förmånstagare. För en pensionsförsäkring får du välja dels nuvarande eller tidigare make/sambo/registrerad partner, dels barn (men ej barns bröstarvinge) till dig eller någon av nämnda personer. Även styvbarn och fosterbarn är tillåtna som förmånstagare.

## Försäkrad

Den försäkrade är den person vars liv försäkringen tecknats på.

## Försäkringsbelopp

Det belopp som Skandia Liv lovar att betala ut enligt ett försäkringsavtal och enligt gjorda inbetalningar. Beräkningarna grundar sig på antaganden om ränta och hur stor andel av premien som ligger till grund för garantin, dödlighet, driftskostnader samt skatt.

## Försäkringstagare

Försäkringstagaren är den som ingår avtalet om försäkring och äger försäkringen.

## Försäkringskapital

Försäkringens totala värde kallas försäkringskapital. Kapitalets storlek kan både öka och minska över tiden. Det beror främst på avkastningen på Skandia Livs tillgångar men även på ränta, in- och utbetalningar, riskkostnader, skatter och avgifter.

## Kapitalförsäkring

En kapitalförsäkring är en livförsäkring med andra skatteregler än de som gäller för en pensionsförsäkring. De pengar du sätter in i en kapitalförsäkring är inte avdragsgilla. Utbetalningarna är inkomstskattefria.

## Kollektiv konsolideringsgrad

Den kollektiva konsolideringsgraden är ett mått för försäkringar med inslag av sparande. Den kollektiva konsolideringsgraden visar förhållandet mellan bolagets tillgångar och det samlade försäkringskapitalet.

## Livförsäkring

En livförsäkring är en personförsäkring för vilken utbetalningen av försäkringsersättningen beror av en eller flera personers liv.

## Livränta

En livränta är en periodisk utbetalning som fortsätter så länge som någon eller några av de personer som står med i försäkringsavtalet lever. Livräntan kan också avtalas så att den upphör vid en viss tidpunkt även om någon av dessa personer lever.

## Medförsäkrad

En livförsäkring kan, utöver den försäkrades liv, också bero av den medförsäkrades. Att den medförsäkrade lever har betydelse för utbetalningarna av livförsäkringen, det vill säga om de kan fortsätta efter den försäkrades död eller om de upphör vid dödsfallet. Medförsäkrad kan vara en bestämd person eller en krets av personer, beroende av försäkringstyp.

## Pensionsförsäkring

En pensionsförsäkring är ett (regelbundet) sparande som du tidigast kan ta ut från 55 års ålder och utbetalningarna ska ske i minst fem år. Pengarna du betalar in är upp till vissa belopp avdragsgilla i din deklaration. Utfallande belopp inkomstbeskattas. En försäkring får bara kallas pensionsförsäkring om den uppfyller vissa i inkomstskattelagen uppställda regler.

## Premie

En premie är det belopp du betalar in för en försäkring. En premie kan betalas som en engångsinsättning eller som kontinuerliga inbetalningar.

## Premiebefrielse

En tilläggförsäkring som innebär att försäkringsbolaget betalar hela eller delar av den avtalade premien för din försäkring om du blir långvarigt sjuk och inte kan arbeta.

## Återbäring

Överskott uppstår när den verkliga totalavkastningen blir högre än vad Skandia Liv räknat med när premier och garanterat försäkringsbelopp beräknades eller de verkliga risk- och driftskostnaderna blir lägre än vad som antagits. Överskott som uppstår i livförsäkring med återbäringsrätt återförs till försäkringstagarna i form av återbäring vid utbetalningstillfället.

## Återbäringsränta

Kapitalavkastningen jämnas ut över tiden och tillförs försäkringarna i form av återbäringsränta. Räntesatsen omprövas regelbundet enligt Skandia Livs konsolideringspolicy. Räntan är inte garanterad.

## Återköp

Ett återköp är när försäkringsbolaget betalar ut försäkringens värde i förtid. Vid helt återköp betalas hela försäkringskapitalet ut och försäkringen upphör då. Delåterköp är ett begränsat återköp där försäkringsbolaget betalar ut en del av försäkringskapitalet, medan resten kvarstår. Vid återköp av en försäkring kan försäkringsbolaget ta ut en avgift.



